

Referat 6. bestyrelsesmøde 4.12.2012 kl. 14.00-16.00

Mødelokale

Dagsorden:

1. Godkendelse af referat af 5. møde 2012
2. Regnskabsopfølgning
3. Budget 2013
4. Retskrivningsordbogen økonomi (CEDI-rapporten)
5. Retskrivningsordbogen. Strategi for løbende opdatering.
6. Udpegning af repræsentantskab og bestyrelse for perioden 2013-16
7. Næste repræsentantskabsmøde
8. Evaluering af bestyrelsens arbejde
9. Meddelelser
10. Eventuelt

Deltagere: Dorthe Duncker, Stefan Hermann, Pia Jarvad, Torben Schrøder (til kl. 15.00), Birgit Meister, Bente Holmberg, Sabine Kirchmeier-Andersen

Afbud: Johannes Nørregaard Frandsen

1. Godkendelse af referat fra 5. møde 2012

Sagsfremlæggelse:

Bilag 1: Referat af 5. møde 2012

Indstilling: Det indstilles at referatet godkendes.

Beslutning: Referatet blev godkendt.

2. Regnskabsopfølgning

Sagsfremlæggelse:

På grund af sygdom i bogholderiet kunne regnskabsopfølgningen ikke forelægges. Direktøren oplyste at der ikke var sket nogen større udsving siden sidste opfølgning i starten af september. Den eftersendes.

Indstilling:

Beslutning: Bestyrelsen afventer regnskabsopfølgningen.

3. Budget 2013

Sagsfremlæggelse:

Budgettet for 2013 og 2014 er udarbejdet ud fra de oplysninger om fremtidige indtægter der foreligger på nuværende tidspunkt. Det ser umiddelbart ud til at nævnet vil komme ud med et overskud på

376.000 kr. i 2013 afhængig af årsafslutningen for 2012.

Derimod ser det mindre godt ud for 2014 hvor der formentlig vil blive et underskud på ca. 600.000 kr. Det skyldes at overheadindtægterne fra en del projekter, fx Sprogkampagnen, Nordisk Sprogkoordination samt eksternt finansierede forskningsprojekter er faldet bort eller kan risikere at falde bort. Endvidere er der ingen midler på rammeaftalen i 2014. Der er mange forhold der pt. ikke er afklaret, fx fortsættelsen af Nordisk Sprogkoordination i 2014, salg af Retskrivningsordbogen og ordlister (se pkt 4), bevillinger til nye projekter, økonomien efter flytningen til Rosenørns Allé osv. Budgettet indeholder kun meget moderate forventninger til indtægterne i 2014, fx 300.000 kr. fra salg af Retskrivningsordbogen, og 100.000 kr. fra salg af ordlisterne, og afspejler således det værst tænkelige scenarie.

Udover bortfald af eksterne indtægter er lønudviklingen en udfordring idet de fleste af nævnets medarbejdere efterhånden er på seniorniveau.

Budgettet forudsætter derfor allerede i 2013 et antal tiltag der skal begrænse især lønudgifterne med henblik på 2014. Det drejer sig dels om forlængelse af en midlertidig stilling til nye ord som begrænses fra 6 måneder til 1 måned, og dels en halvering af udgifter til studenterhjælp svarende til en samlet besparelse på ca. 500.000 kr. i 2013 og 250.000 kr i 2014.

Yderligere besparelser kan blive nødvendige i løbet af 2013 hvis der ikke kommer flere indtægter til. Nævnets ordinære driftsomkostninger (udover husleje) er i forvejen meget lave og bundet til faste aktiviteter, og det forventes derfor ikke at der kan høstes nævneværdige besparelser ved yderligere at slanke driften.

Direktøren anbefalede bestyrelsen at vedtage det pessimistiske budget og understregede at der vil blive fulgt nøje op på udviklingen i indtægterne.

Bilag 3: Budget 2013. Eftersendt

Indstilling: Bestyrelsen godkendte budgettet.

4. Retskrivningsordbogen 2012. Økonomi

Sagsfremlæggelse:

På sidste møde drøftede bestyrelsen lancering af RO og bl.a. muligheder for alternative indtjeningsmuligheder. Instituttet har taget kontakt til CEDI (Center for Digitalisering i det offentlige) for at få belyst hvilke forretningsmodeller der kan anvendes i forhold til de forskellige produkter nævnet tilbyder.

Den endelige rapport fra CEDI foreligger nu, og det fremgår heraf at nævnet med en vis sandsynlighed, men ikke med absolut sikkerhed vil kunne oppebære en stabil indtægt fra salget af de digitale resurser. Denne indtægt risikerer dog at blive udhulet af øgede udgifter til administration, opdatering og support af de forskellige resurser.

Salg af desktop/CD-udgave og app er ikke taget med i rapporten idet det vurderes at indtægterne ikke vil overstige produktionsomkostninger i nævneværdig grad.

Det skal bemærkes til rapporten at administrationsomkostningerne dækker den samlede administration inkl. overhead osv. til den digitale distribution, dvs. ordlister, app, desktop/cd-udgave og de tilhørende opdateringer, samt informations- og brugersupportopgaver. Det overvejes fortsat at sælge app'en for 20 kr. som drøftet med bestyrelsen på sidste møde.

Det foreslås at rapporten sendes til ministeriet med følgende indstilling:

1. at ministeriet ”frikøber” ordlisterne med et beløb svarende til den forventede indtægt således at nævnets årlige bevilling øges med 400.000 og at listerne herefter stilles gratis til rådighed med få

restriktioner. Administrationsomkostningerne vil derved kunne reduceres noget, men dog ikke helt da opdatering og brugersupport stadig vil skulle finde sted.

2. subsidiært: at ministeriet stiller en underskudsgaranti eller accepterer et evt. underskud i en periode på 3 år hvor modellen afprøves.

Hvis ministeriet ikke vil gå ind på de to modeller, er det eneste alternativ at nævnet ikke stiller ordlister til rådighed og ikke sælger de forskellige produkter, og at den forventede indtægtsnedgang imødegås af nedskæringer i aktivitetsniveauet og en dertil svarende personalereduktion.

Økonomi:

Bilag 4: Rapport fra CEDI.

Indstilling: Bestyrelsen bedes drøfte rapporten og indstillingen til ministeriet.

Beslutningen: Bestyrelsen godkendte indstillingen.

5. Retskrivningsordbogen. Strategi for løbende opdatering

Sagsfremlæggelse:

Instituttet har på institutseminaret drøftet en strategi for den løbende opdatering af ordbogen. Strategien beskriver hvordan der løbende kan opdateres med rettelser, mindre tilføjelser, fx flere betydningsoplysninger, og nye ord, og hvordan principielle ændringer fortsat kan behandles i overensstemmelse med lovgivningen med inddragelse af fagråd, repræsentantskab og ministerier.

Forholdet mellem den trykte og den elektroniske ordbog er imidlertid problematisk. I udgangspunktet ønskes ordbogens omfang fastholdt på 64.000 ord, og det vil medføre at der meget hurtigt ikke længere vil være overensstemmelse mellem netordbogen og den trykte ordbog. Da salget af den trykte ordbog mod forventning går rigtig godt, og indtægterne fra de elektroniske ordbogsportaler som vist i CEDI-rapporten ikke vil være lige så høje som forudsat, er det ønskeligt at fortsætte udgivelsen af den trykte ordbog så længe som muligt. Det er ligeledes uafklaret hvilke indtægter der vil kunne komme fra hhv. app-udgaven og desktop-udgaven som først kommer til foråret.

Instituttet anbefaler at man afventer med at vedtage strategien endeligt og i stedet følger udviklingen i det kommende $\frac{3}{4}$ år for at have et bedre beslutningsgrundlag.

Økonomi:

Bilag 5: Udkast til strategi for løbende opdatering. Eftersendt.

Indstilling: Bestyrelsen bedes drøfte strategien.

Beslutning: Bestyrelsen var enig i de overordnede linjer i strategien og tilsluttede sig instituttets anbefaling om at afvente udviklingen i det kommende år før strategien endeligt vedtages i slutningen af 2013.

6. Udpegning af repræsentantskab og bestyrelse for perioden 2013-16

Sagsfremlæggelse:

Ministeriet har udsendt indkaldelse af kandidater til det nye repræsentantskab med frist 1. juli. Nævnet har modtaget en liste over kandidaterne den 12. oktober og sendt sin indstilling til ministeriet den 18. november.

Ministeriet har meddelt at det er foreneligt med princippet om ligestilling at følge de instillende institutioners 1.-prioriteter. Der arbejdes på at udpege repræsentanterne inden jul.

Indstilling: Bestyrelsen bedes tage orienteringen til efterretning.

Beslutning: Beslutningen afventer til udpegningen har fundet sted.

7. Næste repræsentantskabsmøde

Sagsfremlæggelse:

Det foreslås at der til næste repræsentantskabsmøde inviteres både det afgangende og det nye repræsentantskab således at det gamle repræsentantskab kan høre om årsberetningen før frokost, og det nye kan vælge bestyrelse efter frokost. Det foreslås endvidere at der tilbydes de nye repræsentantskabsmedlemmer et møde med en rundvisning og en introduktion til Sprognævnets arbejde.

Indstilling: Bestyrelsen bedes drøfte forslagene.

Beslutning: Bestyrelsen ønskede at starte den nye repræsentantskabsår udelukkende med det nye repræsentantskab. Der sendes et takkebrev til de afgangende medlemmer når vi ved hvem der fortsætter, og hvem der ikke gør. Der tilbydes en rundvisning og en introduktion til nye medlemmer.

8. Evaluering af bestyrelsens arbejde

Sagsfremstilling:

Bestyrelsen skal ifølge vedtægterne evaluere sit arbejde en gang om året. Da dette er det sidste år i bestyrelsens funktionsperiode bør bestyrelsen ligeledes evaluere hele funktionsperioden.

Bilag 6: Oversigt over de punkter der har været behandlet i de forløbne år. Powerpoint fra sidste repræsentantskabsmøde.

Beslutning: Bestyrelsen konstaterede at der havde flere administrative dagsordenspunkter i de forløbne år end man havde forventet, men at det næppe kunne være anderledes når man skal etablere en helt ny organisation. Da organisationen nu er på plads, kan antallet af møder skæres ned fra 6 til 4 gange om året. Modellen for de sidste repræsentantskabsmøder har fungeret godt. Der kunne dog skabes plads til mere faglig fordybelse og interaktion, fx ved at udvide møderne til heldagsmøder og evt. begrænse møderne til ét om året. Fagrådene har kun i ringe omfang haft den ønskede effekt at bringe repræsentantskabsmedlemmerne tættere på instituttets arbejde, information via referat har ikke fungeret særlig godt, og modellen bør gennemtænkes og justeres i næste periode.

9. Meddelelser

Meddelelser til 6. bestyrelsesmøde, fra 22. september 2012 til 4. december 2012

Mediedeltagelse

1. Sabine Kirchmeier-Andersen blev 29. september 2012 interviewet til Frederiksborg Amts Avis om Retskrivningsordbogen og Wordfeud.
2. Ida Elisabeth Mørch leverede 2. oktober 2012 statistik til DR Radio Fyn om hvad folk søger på på sproget.dk.
3. Sabine Kirchmeier-Andersen blev 3. oktober 2012 interviewet til P4 Fyn om den nye brug af verbet *tænke* i betydningen *synes, mene* og lignende.
4. Ida Elisabeth Mørch blev 9. oktober 2012 interviewet til Lokalavisen Budstikken Vejle om man kan gøre noget ved de negative konnotationer ved ordet 'ghetto'.

5. Marianne Rathje fik 10. oktober 2012 bragt klummen 'Oversej, møglækker og dødgod' i Dagbladet Sjællandske.
6. Jørgen Nørby Jensen fik 13. oktober 2012 bragt klummen 'SPROGET: Ikke andet?' om udtrykket 'ikke andet' som høflighedsfrase.
7. Ole Ravnholt blev 17. oktober 2012 interviewet til Berlingske om udtrykket 'wallah' m.fl.s muligheder for at komme i Retskrivningsordbogen.
8. Pia Jarvad blev 17. oktober 2012 interviewet til DR Nyhederne 18.30 om udtrykket 'wallah' m.fl.s muligheder for at komme i Retskrivningsordbogen.
9. Pia Jarvad blev 18. oktober 2012 interviewet til DR2 Deadline 17.00 om arabiske glosers indpas i det danske sprog.
10. Ole Ravnholt blev 18. oktober 2012 interviewet til TV 2 NEWS om udtrykket 'wallah' m.fl.s muligheder for at komme i Retskrivningsordbogen.
11. Marianne Rathje blev 25. oktober 2012 interviewet til Ekstra Bladet om bandeord.
12. Marianne Rathje blev 30. oktober 2012 interviewet til Berlingske om bandeord.
13. Sabine Kirchmeier-Andersen blev 31. oktober 2012 i DR Deadline interviewet om den nye Retskrivningsordbog.
14. Sabine Kirchmeier-Andersen blev 31. oktober 2012 interviewet i TV2 Nyhederne om den nye Retskrivningsordbog.
15. Sabine Kirchmeier-Andersen blev 1. november interviewet i DR Ramasjang om nye ord for børn i den nye Retskrivningsordbog.
16. Sabine Kirchmeier-Andersen var 2. november 2012 gæst hos Poul Friis i DR P1 om den nye Retskrivningsordbog.
17. Sabine Kirchmeier-Andersen blev 5. november 2012 interviewet til lokalradioen Fyn om den nye Retskrivningsordbog.
18. Sabine Kirchmeier-Andersen blev 5. november 2012 interviewet i TV2 Lounge om den nye Retskrivningsordbog.
19. Sabine Kirchmeier-Andersen blev 14. november 2012 interviewet til bladet Journalisten den nye Retskrivningsordbog.
20. Marianne Rathje og Margrethe Heidemann Andersen blev 15. november 2012 interviewet til KOM Magasinet om engelskpåvirkning og sproget i de nye medier.
21. Marianne Rathje fik 21. november 2012 bragt analysen "Mere sex i sproget?" i Politiken.
22. Sabine Kirchmeier-Andersen fik 21. november 2012 bragt en kronik "Sprog i fryseren" i JyllandsPosten.
23. Marianne Rathje blev 27. november 2012 interviewet til Politiken om bandeordssymposiet "Swearing in the Nordic Countries".
24. Marianne Rathje blev 28. november 2012 interviewet til videnskab.dk om bandeordssymposiet og om sit nye postdoc-projekt.
25. Sabine Kirchmeier-Andersen blev 29. november 2012 interviewet i Radio Syd "En kammeratlig samtale" om den nye Retskrivningsordbog.
26. Marianne Rathje blev interviewet til videnskab.dk om bandeord, 7. december 2012.
27. Marianne Rathje blev interviewet til TV Avisen om bandeord, 6. december 2012.
28. Marianne Rathje blev interviewet til Tv2 Lorry om bandeord, 6. december 2012.
29. Marianne Rathje blev interviewet til Radio24syv om bandeord, 6. december 2012.
30. Marianne Rathje blev interviewet til P1 Morgen om bandeordskonference, 5. december 2012.
31. Marianne Rathje blev interviewet til Berlingske om bandeord, 3. december 2012.
32. Marianne Rathje blev interviewet til P4 Søndag i farver om bandeordskonference, 29. november 2012.
33. Marianne Rathje blev interviewet til Sproglaboratoriet, P1, om bandeord, 11. december 2012.

34. Sabine Kirchmeier-Andersen optog den 12. december 6 sprogminutter til TheVoice om bl.a. *sæbeøje, pernittengryn, synsover og volapyke*.
35. Marianne Rathje blev interviewet til Den2radio om bandeord, 13. december 2012.

Andre meddelelser

1. Sabine Kirchmeier-Andersen var 19. september 2012 censor ved Sigrids Klerkes specialeforsvar på IT og kognition på Københavns Universitet.
2. Sabine Kirchmeier-Andersen deltog 21. september 2012 i et kursus om ophavsret.
3. Nævnet afholdt 27. og 28. september 2012 institut- og forskningsseminar med deltagelse af formanden og medlemmer af forskningsudvalget.
4. Sabine Kirchmeier-Andersen holdt 1. oktober 2012 foredrag om den nye Retskrivningsordbog for forbundet Kommunikation og Sprog i Ålborg.
5. Sabine Kirchmeier-Andersen og Bodil Aurstad holdt 3. oktober 2012 møde med Finn Lauridsen fra Øresundsregionen om samarbejdsmuligheder.
6. Sabine Kirchmeier-Andersen modtog 8. oktober 2012 det norske fagråd for retskrivning under Ledelse af prof. Helge Dyvik og holdt foredrag om den nye Retskrivningsordbog.
7. Dorte Duncker og Sabine Kirchmeier-Andersen havde 10. oktober 2012 foretræde for folketingets kulturudvalg og præsenterede Sprognævnets sprogstatus 2012.
8. Marianne Rathje og Ole Ravnholdt holdt foredraget 'Forskningsnetværket NoSSinK - Nordisk Sprog og Sprogforståelse i de nye Kommunikationsmedier' på konferencen *14. Møde om Udforskningen af Dansk Sprog*, Århus Universitet, 11.-12. oktober 2012.
9. Marianne Rathje holdt foredraget 'Kraftedeme og korrektur i kommentarfeltet' på konferencen *14. Møde om Udforskningen af Dansk Sprog*, Århus Universitet, 11.-12. oktober 2012.
10. Nævnet havde 22. oktober 2012 besøg af Kulturminister Uffe Elbæk og præsenterede hhv. sprogstatus 2012 og den nye Retskrivningsordbog.
11. Marianne Rathje holdt foredraget "Taboos in the swearing of three Danish generations: Religious vs. bodily functions?" på konferencen *The Taboo Conference*, Bologna University, 25.-27. oktober 2012.
12. Sabine Kirchmeier-Andersen var 25. – 26. oktober arrangør for en nordisk workshop med titlen "Taleteknologi – hvad kan vi og hvad vil vi?" i samarbejde med Swedish Language Technology Conference 2012 i Lund. Workshopen satte bl.a. fokus på kvaliteten af den talegenkendelse som bruges i den offentlige forvaltning i Norden.
13. Sabine Kirchmeier-Andersen deltog 25. -26. oktober 2012 i EFNIL's årsmøde og præsenterede bl.a. *European Language Monitor*.
14. Sabine Kirchmeier-Andersen blev 26. oktober 2012 genvalgt som næstformand i EFNIL.
15. Marianne Rathje holdt foredraget "Generationssprog – myte eller virkelighed?" for danskstuderende ved Aalborg Universitet, 14. november 2012.
16. Pia Jarvad holdt foredraget "At omgås med i ord og tale" i kurset *Tidstrends og traditioner i madkulturel sammenhæng* ved LIFE, Københavns Universitet 27.9.2012.
17. Pia Jarvad holdt foredraget "Forandringer i juridiske tekster" ved konferencen *Jura på skrift – om sproget i juridiske tekster* 30.10.2012.
18. Sabine Kirchmeier-Andersen holdt 31. oktober 2012 foredrag på Sprogteknologisk Workshop om udviklingen i dansk sprogteknologi og dansk sprogs status 2012.
19. Pia Jarvad holdt foredraget "Nye ord og nyere sprogudviklinger i dansk" for danskstuderende og dansklærere på universitetet i Amsterdam 2.11.2012.
20. Anita Ågerup Jervelund holdt foredrag om Retskrivningsordbogen 2012 i Århus 3.10.2012 (arrangeret af Tjeksproget.dk).

21. Sabine Kirchmeier-Andersen holdt 8. november 2012 foredrag for Grænseforeningen i Ringkøbing om den nye Retskrivningsordbog.
22. Nævnet lancerede 9. november 2012 Retskrivningsordbogen med en reception.
23. Kulturministeren præsenterede 9. november 2012 Retskrivningsordbogen på Bogforum 2012.
24. Sabine Kirchmeier-Andersen holdt 11. november 2012 et foredrag på Dansk Journalistforbunds årsmøde i Odense om den nye Retskrivningsordbog.
25. Sabine Kirchmeier-Andersen deltog 13. november 2012 i Logografkonferencen 2012 og motiverede bl.a. overrækkelsen af årets talepris til Helle Thorning-Schmidts taleskriver Anita Furu for Helle Thorning-Schmidts tale til Hendes Majestæt Dronningens 70-årsfødselsdag.
26. Anita Ågerup Jervelund holdt foredrag om Retskrivningsordbogen 2012 i København 15.11.2012 (arrangeret af Tjeksproget.dk).
27. Sabine Kirchmeier-Andersen deltog 16. november 2012 i et arbejds møde i Oslo i den nordiske arbejdsgruppe om sprogteknologi i Norden (ASTIN).
28. Sabine Kirchmeier-Andersen deltog 19. november 2012 i et møde i styregruppen for DANTERM-bank-projektet.
29. Sabine Kirchmeier-Andersen og Pia Jarvad deltog 28. november 2012 i Nordisk lederseminar i Netværket for Sprognævnene i Norden.
30. Sabine Kirchmeier-Andersen deltog i og var ordstyrer for et nordisk møde 29. -30. november 2012 om udviklingen af en akademisk ordliste arrangeret af Parallelsprogscentret ved Københavns Universitet.
31. Anita Ågerup Jervelund og Jørgen Schack holdt to foredrag om Retskrivningsordbogen 2012 for oversættere og terminologer i EU-institutionerne i Bruxelles 29.11.2012.
32. Eva Skaftte Jensen holdt foredraget "Trykfordelingens implikationer" på konferencen *14. Møde om Udforskningen af Dansk Sprog*, Århus Universitet, 11.-12. oktober 2012.
33. Eva Skaftte Jensen indsendte en ansøgning til FKK (sm. med Jens Nørgård-Sørensen, Lene Schøsler og Lars Heltoft) om støtte til det kollektive projekt "Constructions, paradigms and grammatical change".
34. Eva Skaftte Jensen arrangerede (sm. Erling Strudsholm, Kirsten Kragh & Lisbeth Falster Jakobsen) 20. møde i Grammatiknetværket i Holbæk 25.-27. oktober 2012.
35. Eva Skaftte Jensen underviste (sm. med Jens Nørgård-Sørensen) i morfologi på forskerskolen, Københavns Universitet, 27. november 2012.
36. Sabine Kirchmeier-Andersen holdt 3. december 2012 foredrag om parallelsprog på et seminar for sprogmedarbejdere på Københavns Universitet.
37. Eva Skaftte Jensen opponerede som bedømmelsesudvalgsmedlem ved Peter Juul Niensens ph.d.-forsvar (afhandlingen "Morphology reconsidered") på Roskilde Universitet, 30. november 2012.
38. Eva Skaftte Jensen var medlem af bedømmelsesudvalg til et adjunktur i dansk sprog opslået ved Roskilde Universitet.
39. Marianne Rathje blev 11. december 2012 interviewet om bandeord af studerende ved Mediehøjskolen i København.
40. Marianne Rathje stod for konferencen *Swearing in the Nordic Countries* som blev afholdt på H.C. Andersens Boulevard 2, København
41. Marianne Rathje holdt foredraget *Fuck and for fanden. Swearing in the speech of three Danish generations* på konferencen *Swearing in the Nordic Countries* i København.
42. Marianne Rathje holdt foredraget "R de nye medier 1 trusl mod skriftsprågd?" på Julius Bomholt-seminaret, Kulturministeriets Forskningsudvalg, Nationalmuseet, 6. december 2012
43. Sabine Kirchmeier-Andersen deltog 13. december 2012 i et møde med Vidensrådet for forebyggelse om forholdet mellem den almene forståelse og den medicinske forståelse af begreber som fx *slidigt*.

10. Eventuelt

Næste bestyrelsesmøde er fastlagt til den 22.1.2013 kl. 14-16.